

TOELICHTING OP DE VERORDENING LANGDURIGHEIDSTOESLAG WWB ISD BOLLENSTREEK 2012

ALGEMEEN

Decentralisatie langdurigheidstoelage

Op 1 januari 2009 is wetsvoorstel 31 559 in werking getreden. Daarmee is de langdurigheidstoelage beleidsmatig en financieel is gedecentraliseerd naar gemeenten. De gedachte achter de toelage is, dat mensen die langdurig een inkomen op het sociaal minimum hebben en weinig financiële ruimte hebben om te reserveren voor onverwachte uitgaven, extra ondersteuning nodig hebben.

Door inwerkingtreding van genoemd wetsvoorstel is artikel 36 WWB ingrijpend gewijzigd. In dat artikel is omschreven in welke gevallen en onder welke voorwaarden mensen met een laag inkomen en vermogen en zonder uitzicht op inkomensverbetering, in aanmerking komen voor de langdurigheidstoelage.

Bevoegdheid gemeenten

In het nieuwe artikel 36 lid 1 WWB is de basis voor de langdurigheidstoelage opgenomen:

“Het college verleent op aanvraag een langdurigheidstoelage aan een persoon van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar, die langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 heeft en geen uitzicht heeft op inkomensverbetering.”

In artikel 8 WWB is bepaald dat de gemeenteraad middels een verordening regels stelt die in ieder geval betrekking hebben op de hoogte van de langdurigheidstoelage en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen langdurig en laag inkomen. Het is een *verplichting* om een verordening vast te stellen, geen bevoegdheid.

Langdurig

De vroegere referentieperiode (in de wet) was vijf jaar maar het staat de gemeenteraad vrij om een andere referentieperiode te benoemen. In de verordening is de referentieperiode op 36 maanden vastgesteld. Dit sluit aan bij de veelal gehanteerde stelregel, dat bij een inkomen op bijstandsniveau na drie jaar de capaciteit om te reserveren voor vervangingsuitgaven niet langer aanwezig is. Vanaf dat moment is extra inkomensondersteuning derhalve gewenst. Ook voor de klant en voor de uitvoeringsorganisatie is een termijn van 36 maanden eenvoudiger dan een termijn van 5 jaar. De klant moet immers aantonen dat hij ‘langdurig’ een laag inkomen heeft en de ISD zal dit vervolgens moeten controleren. Hoe langer de referentieperiode, hoe lastiger dit kan zijn.

Laag inkomen

Gemeenten hebben evenzeer de vrijheid om zelf een inkomensgrens te kiezen. In de verordening is gekozen voor een inkomensgrens die 110% van de maximale bijstandsnorm bedraagt. Deze grens wordt ook gehanteerd voor het overige gemeentelijke armoedebeleid binnen de ISD Bollenstreek.

Hoogte van de toeslag

Ten slotte bestaat vrijheid om keuzes te maken ten aanzien van de hoogte van de toeslag. Uit het oogpunt van uitvoerbaarheid wordt een vast percentage van de bijstandsnorm gehanteerd.

Hierdoor hoeft de verordening (het bedrag van de toeslag) niet jaarlijks aangepast te worden aan de wijziging in de normbedragen van de WWB.

Alle meerderjarige gezinsleden moeten aan voorwaarden voldoen

De meerderjarige gezinsleden dienen aan de voorwaarden voor langdurigheidstoeslag te voldoen. Hoewel de tekst van artikel 36 lid 1 WWB suggereert dat het recht persoonsgebonden is, d.w.z. dat de toeslag ook 'een persoon', dus een individuele belanghebbende kan worden toegekend, blijkt uit de jurisprudentie dat het begrip 'persoon' moet worden gelezen in relatie tot de bepalingen over de hoogte van de toeslag. Omdat daar een normbedrag voor gehuwden werd genoemd, nam de Centrale Raad van Beroep (CRvB) aan dat het recht slechts aan beide gehuwden gezamenlijk kon worden toegekend (zie CRvB 8 augustus 2006, LJN: AY8382).

Door inwerkingtreding van de WWB 2012 geldt sinds 1 januari 2012 de 'gezinsnorm'. Voldoet één van de meerderjarige gezinsleden op de peildatum niet aan de voorwaarden, dan kan daarom ook geen langdurigheidstoeslag worden verstrekt. Dat ligt echter anders voor voorwaarden die elders in de WWB zijn gesteld. Zo kan (op grond van artikel 24 WWB) een gehuwde met een laag inkomen en een niet-rechthebbende partner (bijvoorbeeld omdat deze gedetineerd is) in aanmerking komen voor de langdurigheidstoeslag. De hoogte van de langdurigheidstoeslag wordt daar wel op afgestemd (zie artikel 2 laatste lid en de artikelsgewijze toelichting daarop).

Geen ambtshalve verstrekking

In de WWB is bepaald dat het college de toeslag op aanvraag verstrekt. Dit sluit de mogelijkheid voor ambtshalve toekenning uit.